

Porównanie wskaźników bibliotek w Krośnie i powiecie krośnieńskim w świetle wyników bibliotek publiczno-samorządowych w województwie podkarpackim w 2015 roku

Na podstawie wydawnictwa WiMBP w Rzeszowie „*Biblioteki publiczne województwa podkarpackiego w liczbach 2015*” stwierdzić należy, że biblioteki publiczne w pow. krośnieńskim zanotowały dobre wskaźniki na tle województwa.

W woj. podkarpackim, w analizowanym roku 2015, działało 678 bibliotek i filii bibliotecznych. W miastach Podkarpacia funkcjonowało ogółem 120 placówek, a na - wsi 558. W Krośnie i pow. krośnieńskim działalność prowadziło 46 jednostek, co stanowi niecałe 6,8% wszystkich placówek bibliotecznych w województwie; z tego 23 - w miastach i 23 - na wsi.

Czytelnicy

W woj. podkarpackim w 2015 roku z usług bibliotek korzystało 341 595 czytelników, tj. o 2,3% użytkowników mniej niż w roku 2014. Niewielki wzrost liczby czytelników odnotowano jedynie w 7 powiatach, a spadek - w 14 pozostałych .

Liczba czytelników w 2015 roku w KBP i jej filiach oraz w pow. krośnieńskim wyniosła 29 993 osób, co stanowi 8,8% wszystkich czytelników w województwie.

Spółeczny zasięg czytelnictwa, osiągnięty przez biblioteki na Podkarpaciu, wyniósł 16 czytelników na 100 mieszkańców (niższy o 0,4% niż w 2014 r.). Biblioteki w Krośnie i powiecie krośnieńskim uzyskały w tym zakresie wskaźnik 18,9%. Wśród bibliotek uzyskujących najwyższe wskaźniki w zasięgu czytelnictwa KBP w Krośnie z wskaźnikiem 35,0% znalazła się na trzecim miejscu w województwie. W gminach pow. krośnieńskiego najwięcej osób korzystało z usług bibliotecznych w GBP w Iwoniczu Zdroju - 22,2%. Średnio na jedną placówkę biblioteczną w województwie przypadało 514 czytelników, w pow. krośnieńskim - 652.

Wypożyczenia

W 2015 roku biblioteki w woj. podkarpackim wypożyczyły ogółem 6 577 096 woluminów, tj. mniej o 72 114, co stanowi spadek o 11,0% w stosunku do 2014 roku. Biblioteki w Krośnie i pow. krośnieńskim wypożyczyły łącznie 528 730 woluminów, z tego KBP – 294 451. Spadek wypożyczeń w bibliotekach w Krośnie i pow. krośnieńskim wyniósł 6 182 woluminy, co stanowi 2,5%; był zatem mniejszy od wskaźnika wojewódzkiego.

Średnio 1 czytelnik w woj. podkarpackim wypożyczył w ciągu roku kalendarzowego 19,3 wolumina. Liczba wypożyczeń na 100 mieszkańców województwa wyniosła 309 woluminów.

W Krośnie i pow. krośnieńskim wskaźnik ten był wyższy i osiągnął wartość 333 woluminy.

Struktura wypożyczeń zbiorów w bibliotekach publicznych w woj. podkarpackim przedstawia się następująco:

Literatura piękna dla dzieci	32,3%
Literatura piękna dla dorosłych	54,7%
Literatura niebeletrystyczna	13,0%

W gminach woj. podkarpackiego najwięcej książek dla dzieci i młodzieży wypożyczono w GBP w Jaśliskach - 67,9% ogółu wypożyczeń. Udział wypożyczeń literatury niebeletrystycznej w woj. podkarpackim stanowił 13% ogółu wypożyczeń. Najwięcej literatury popularnonaukowej udostępniały biblioteki w Krośnie i pow. krośnieńskim - 16,5%.

Zakupy

Wskaźnik zakupu nowości wydawniczych dla bibliotek publicznych na Podkarpaciu wyniósł 9,7 wolumina na 100 mieszkańców i zmniejszył się w stosunku do roku 2014 o 0,3 wolumina. W Krośnie i na terenie powiatu wskaźnik ten osiągnął wartość 11,6 wolumina na 100 mieszkańców. Łącznie biblioteki w pow. krośnieńskim nabyły 18 370 woluminów, w tym ze środków organizatora - 13 323 wolumina i 5 047 z dotacji celowej MKiDN. Ogółem na zakup nowości przeznaczono kwotę 399 766 zł; 285 166 zł pochodziło od organizatorów bibliotek, a 114 600 zł - z dotacji celowej MKiDN. Taka wysokość środków przeznaczona na zakup nowości wydawniczych uplasowała nasz powiat na drugim miejscu w województwie. Zalecany od 1980 wskaźnik zakupu nowości 18 woluminów na 100 mieszkańców uzyskało w 2015 r. tylko 14 bibliotek na Podkarpaciu, w tym na 4 miejscu - GBP Jaśliska (22,7 wol./100 mieszk.), na 12 miejscu - BG Chorkówka (18,5 wol./100 mieszk.). Średnia cena książki, zakupionej przez biblioteki, w pow. krośnieńskim wyniosła 21,76 zł.

Jednym z zadań bibliotek jest dbałość o zbiory biblioteczne, czyli prawidłowy dobór i selekcja książek. Biblioteki w Krośnie i pow. krośnieńskim ubytkowały w analizowanym roku 16 620 jednostek inwentarzowych.

Wskaźnik nasycenia, tj. liczba książek na 100 mieszkańców wyniósł w województwie 404 woluminy, natomiast w Krośnie i pow. krośnieńskim był wyższy i uzyskał wartość 444 woluminy.

Średnia aktywność księgozbioru w województwie wyniosła 0,8 wypożyczeń na 1 wolumin w ciągu roku i taki sam wskaźnik notują biblioteki w Krośnie i pow. krośnieńskim.

Udostępnianie zbiorów na miejscu

Największym zainteresowaniem użytkowników, którzy w 2015 roku korzystali z materiałów bibliotecznych na miejscu, cieszyły się, podobnie jak w latach poprzednich, czasopisma bieżące. Wciąż spada, podobnie jak w latach poprzednich, liczba udostępnień na miejscu książek i czasopism oprawnych. W roku 2015 po raz pierwszy zarejestrowano mniejszą liczbę osób korzystających z Internetu.

W skali województwa najwięcej udostępnień materiałów bibliotecznych zanotowano w KBP w Krośnie - 115 023, Dębicy - 94 155, Stalowej Woli - 61 567. W układzie powiatowym bibliotek publicznych w woj. podkarpackim największą liczbę udostępnień prezencyjnych zarejestrowały biblioteki w powiatach: krośnieńskim - 154 302, dębickim - 107 779, rzeszowskim - 102 588.

W 2015 roku zarejestrowano wzrost liczby odwiedzin w czytelnich i kącikach czytelniczych - najwięcej odwiedzin było w KBP w Krośnie - 38 764, Leżajsku - 31 670, Jarosławiu - 29 165.

W analizowanym roku odnotowano spadek liczby udzielonych informacji. Najwięcej informacji odnotowano w bibliotekach w Jaśle - 40 476, Krośnie - 37 289, Jarosławiu - 26 677. W układzie powiatowym najwięcej informacji zarejestrowano w powiatach: krośnieńskim - 57 791, jasielskim - 47 535, jarosławskim - 30 699.

Marek Bobusia

Instruktor ds. sieci